

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-2/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 5 kwietnia 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Tarnowie

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 i art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez radnego Rady Gminy Bochnia od postanowienia Komisarza Wyborczego w Tarnowie z dnia 27 marca 2018 r. znak DTA-5244-1/18, dotyczącego skargi wyborców na podział gminy Bochnia na okręgi wyborcze oraz ustalenie ich granic, numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym

postanawia

- 1) pozostawić odwołanie bez rozpoznania;
- 2) uchylić w trybie nadzoru postanowienie Komisarza Wyborczego w Tarnowie z dnia 27 marca 2018 r. znak DTA-5244-1/18 i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Komisarzowi Wyborczemu w Tarnowie II;
- 3) zobowiązać Komisarza Wyborczego w Tarnowie II do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, ze względu na naruszenie przez Radę Gminy Bochnia prawa przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem i wezwania Rady Gminy Bochnia do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada Gminy Bochnia uchwałą Nr XXXVIII/359/18 z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Bochnia na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Bochnia (mieszkańcy sołectw: Zatoka i Majkowice).

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Tarnowie, postanowieniem z dnia 27 marca 2018 r. znak DTA-5244-1/18, oddalił skargę.

W dniu 30 marca 2018 r. wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej, w ustawowym terminie, odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Tarnowie z dnia 27 marca 2018 r. znak DTA-5244-1/18 wniesione przez radnego Rady Gminy Bochnia.

Zgodnie z art. 420 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego odwołanie od postanowienia komisarza wyborczego może wnieść grupa co najmniej 15 wyborców danej gminy.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że do odwołania podpisanego przez radnego Rady Gminy Bochnia nie dołączono dokumentu potwierdzającego upoważnienie do wniesienia odwołania w imieniu co najmniej 15 wyborców. Przepisy Kodeksu wyborczego nie upoważniają natomiast radnego do wnoszenia odwołań w imieniu wyborców.

W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w pkt 1 sentencji uchwały.

Jednakże Państwowa Komisja Wyborcza, działając w trybie nadzoru, dokonała analizy zaskarżonego postanowienia Komisarza Wyborczego w Tarnowie oraz podziału gminy Bochnia na okręgi wyborcze i stwierdziła, co następuje.

W gminie Bochnia wybieranych będzie 15 radnych. Stosownie do art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego gmina powinna zatem zostać podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W wytycznych i wyjaśnieniach dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo), a w miastach przy tworzeniu okręgów wyborczych uwzględnia się utworzone jednostki pomocnicze (pkt 7).

Na kwestię tę zwrócił także uwagę Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt. II OSK 2074/17 podkreślił, że „przepisy Kodeksu wyborczego określają szczególną ochronę dla jednostki pomocniczej gminy przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze”, przypominając przy tym, że ustawodawca jednoznacznie wskazał, iż „w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy”. Jednostki te m. in. łączy się jedynie w celu utworzenia okręgu, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

Dodatkowo jednostki pomocnicze (sołectwa) mogą być połączone jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej, wskutek wyliczenia jednolitej normy przedstawicielstwa dla okręgu wyborczego, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, byłaby mniejsza niż 1.

Gmina Bochnia składa się z 31 jednostek pomocniczych – sołectw. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przez jednolitą normę przedstawicielstwa (1322,33) wynika, że:

- 1) sołectwa: Baczków (0,74), Bogucice (0,60), Brzeźnica (0,93), Cikowice (0,65), Damienice (0,70), Pogwizdów (0,66), Proszówki (1,49), Siedlec (0,67), Stanisławice (1,08) – mogą samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- 2) sołectwo Łapczyca (1,57), z uwagi na liczbę mieszkańców, powinno zostać podzielone na 2 okręgi jednomandatowe;

3) sołectwa: Bessów (0,22), Buczyzna (0,34), Cerekiew (0,24), Chełm (0,13), Dąbrowica (0,21), Gawłów (0,48), Gierczyce (0,48), Gorzków (0,38), Grabina (0,11), Krzyżanowice (0,09), Majkowice (0,36), Moszczenica (0,27), Nieprzeźnia (0,21), Nieszkowice Małe (0,40), Nieszkowice Wielkie (0,37), Ostrów Szlachecki (0,32), Słomka (0,12), Stradomka (0,23), Wola Nieszkowska (0,39), Zatoka (0,13) i Zawada (0,26) – nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że układ przestrzenny gminy Bochnia w powiązaniu z liczbą mieszkańców w poszczególnych sołectwach pozwala na dokonanie takiego podziału na okręgi wyborcze, który nie będzie prowadził do łączenia sołectw mogących być samodzielnymi okręgami wyborczymi z innymi sołectwami. Powyższe nie dotyczy jedynie sołectw:

- 1) Brzeźnica, które graniczy jedynie z sołectwem Gorzków, niemogącym z kolei tworzyć samodzielnego okręgu wyborczego (sołectwa te nie graniczą z innymi na obszarze gminy Bochnia);
- 2) Bogucice, które ze względu na układ przestrzenny gminy musi zostać połączone z sołectwami Cerkiew i Bessów, niemogącymi łącznie utworzyć okręgu wyborczego z uwagi na zbyt małą liczbę mieszkańców i niegraniczącymi z innymi (poza sołectwem Bogucice) sołectwami.

Jednakże położenie poszczególnych sołectw na obszarze gminy z uwzględnieniem ich liczby mieszkańców pozwala na dokonanie podziału na okręgi wyborcze gminy Bochnia, spełniającego warunki określone w art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego, w stosunku do wymienionych wyżej 7 sołectw, które samodzielnie mogą być okręgami wyborczymi.

Rada Gminy Bochnia połączyła natomiast w jeden okręg wyborczy, bez takiej potrzeby, sołectwa, które mogą być samodzielnymi okręgami wyborczymi (sołectwo Cikowice z sołectwem Damienice). Ponadto Rada Gminy połączyła sołectwa, które mogą tworzyć samodzielne okręgi wyborcze z innymi sołectwami, które nie spełniają tego wymogu (np. sołectwo Siedlec z sołectwami Chełm i Moszczenica oraz sołectwo Pogwizdów z sołectwem Nieprzeźnia). Tego rodzaju działanie, w przypadku gdy nie ma takiej konieczności, stanowi naruszenie wskazanego wyżej art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego), tj. zasady, że w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jest to niezgodne z zasadami tworzenia okręgów

wyborczych. W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że podział gminy Bochnia ustalony uchwałą Nr XXXVIII/359/18 Rady Gminy Bochnia z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Bochnia na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym narusza przepisy Kodeksu wyborczego. Dlatego też Komisarz Wyborczy w Tarnowie II powinien, działając w trybie nadzoru, podjąć działania określone w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza jednocześnie, że ze względu na układ przestrzenny gminy Bochnia w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych sołectw, nie ma podstaw do kwestionowania dokonanego podziału w zakresie wskazanym w odwołaniu, tj. połączenia w jeden okręg wyborczy sołectw: Bessów, Bogucice, Cerekiew i Zatoka.

Z uwagi na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w pkt 2 i 3 sentencji. Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Tarnowie II
3. a/a